

Sosiaaliturvakomitean työkokous 8.11.2021

Hybridikokous / Hotel Clarion Helsinki

Parlamentaarinen komitea
Parlamentarisk kommitté

VALTIONEUVOSTO
STATSRÅDET

Työkokouksen ohjelma

- 09:00 Aamukahvit
- 09:15 Työkokouksen avaus
Välimietinnön alustava rakenne
- 09:25 Kannanottoluonnoksen työstäminen
(kansilehti; ansiotyön ja sosiaaliturvan yhteensovittaminen; viimesijainen turva, perusturva ja asuminen)
- 10:30 **TAUKO**
- 10:45 Kannanottoluonnoksen työstäminen
(viimesijainen turva, perusturva ja asuminen; palvelujen ja etuuksien yhteensovittaminen)
- 12:00 **LOUNAS**
- 12:45 Kannanottoluonnoksen työstäminen
(palvelujen ja etuuksien yhteensovittaminen; monimutkaisuus)
- 13:25 Jatkuva oppiminen ja osaamisen kehittäminen
- 13:35 Kannanottoluonnoksen työstäminen (jatkuva oppiminen ja osaamisen kehittäminen)
- 13:45 Yhteenveto ja jatkotyö

Työkokouksen tavoitteet

- Kannanottoluonnoksen yksityiskohtainen läpikäynti
  - Kartoitetaan linjaukset, joista on yksimielisyys tai erimielisyyttä
  - Sovitaan tapa, jolla edetään, jos linjauksista ei tule riittävää yksimielisyyttä
- Tämänpäiväisen työkokouksen jälkeen lähetetään versio viimeiselle kommenttikierrokselle, jolle on viikon kommentointiaika
- ”Lopullisen luonnosversion” käsittely komitean 29.11. kokouksessa, hyväksyminen 31.1.2022 kokouksessa
- Jaostot lähtevät selvittämään ongelmien ratkaisuvaihtoehtoja komiteaa varten

Välimietinnön rakenteen suunnittelu

Sosiaaliturvakomitean puheenjohtaja
Pasi Moisio

Parlamentaarinen komitea
Parlamentarisk kommitté

VALTIONEUVOSTO
STATSRÅDET

Välimietinnön alustavaa rakennetta

1. Nykyjärjestelmän arvopohja, perusoikeusperusta, periaatteet ja rahoitusrakenne
2. Pitkän aikavälin tavoite sosiaaliturvan tasosta, kattavuudesta ja rahoituksesta
3. Nykyjärjestelmän ongelmat ja uudistusehdotukset
4. Sosiaaliturvan vaihtoehtoiset järjestämistavat
5. Komitean linjaukset pitkän aikavälin uudistamisen periaatteista ja rakenteista

Kannanottoluonnoksen työstäminen

Työstetään yhdessä kannanottoluonnosta

Parlamentaarinen komitea
Parlamentarisk kommitté

VALTIONEUVOSTO
STATSRÅDET

Tauko 10:30-10:45

Parlamentaarinen komitea
Parlamentarisk kommitté

VALTIONEUVOSTO
STATSRÅDET

Lounas

klo 12:00-12:45

Parlamentaarinen komitea
Parlamentarisk kommitté

VALTIONEUVOSTO
STATSRÅDET

Jatkuva oppiminen ja osaamisen kehittäminen

Marjaana Maisonlahti, työllisyyden ja osaamisen jaoston puheenjohtaja, hallitusneuvos STM
Tiina Polo, työllisyyden ja osaamisen jaoston varapuheenjohtaja, opetusneuvos OKM

Parlamentaarinen komitea
Parlamentarisk kommitté

VALTIONEUVOSTO
STATSRÅDET

Jatkuvan oppimisen parlamentaarisen ryhmän etuuksia koskevat linjaukset

1. Kehitetään työttömien opiskelumahdollisuuksia.
  - 1.1 Osana työttömien kokonaisuutta kehitetään työttömyysturvajärjestelmää siten, että työttömillä olisi nykyistä paremmat mahdollisuudet opiskella työttömyysetuutta menettämättä. Tavoitteen saavuttamiseksi tarkastellaan työttömyysturvalain päätoimisen opiskelun määritelmää ja sen mahdollista muuttamista. Esiselvityksen on määrä valmistua vuoden 2021 loppuun mennessä. (TEM ja STM)
  - 1.2 Arvioidaan omaehtoisten opintojen enimmäistukiajan pidentämistä, jos puuttuu peruskoulun jälkeinen tutkinto. (TEM)
2. Opintotuen kehittämisen yhteydessä arvioidaan mahdollisuuksia kehittää sitä tukemaan nykyistä paremmin jatkuvaa oppimista.
3. Etuusjärjestelmää tarkastellaan aliedustettujen ryhmien näkökulmasta.

Kannanottoluonnos

Parlamentaarinen komitea
Parlamentarisk kommitté

VALTIONEUVOSTO
STATSRÅDET

Ongelman kuvaus

- Aikuisiällä tapahtuvaa opiskelua mahdollistavat etuudet ovat syntyneet ja niitä on kehitetty eri lähtökohdista mahdollistamaan opiskelua eri tilanteissa mm. työssä ja työttömyyden aikana.
- Suhteellisen selkeä etuusjärjestelmä saattaa näyttäytyä kansalaiselle monimutkaiselta (mitä etuutta voisin saada), epäoikeudenmukaiselta (miksi viereisessä pulpetissa opiskellaan aikuiskoulutustuella, kun itse saan vain opintotukea) tai lamaannuttavalta (mitä jos opintojen aloittaminen johtaa etuuden menettämiseen).
- Etuuksissa ei tunnisteta riittävästi työelämässä ja väestön koulutustarpeissa tapahtuneita muutoksia ja esimerkiksi epätyypillisissä työsuhteissa työskentelevien, itsensä työllistäjien tai perustaidoiltaan heikkojen aikuisten ja maahanmuuttajien mahdollisuudet opiskella etuuksien turvin ovat heikkommat.

Tavoite ja mittari ongelman ratkaisussa

- Jatkuvan oppimisen uudistuksessa on tavoitteena tukea työelämän muutosta osaamisen kehittämisen kautta ennakoivasti jo työn ohessa ja nopeasti reagoiden työuran katkoksissa.
- Etuuksien tulisi mahdollistaa ja kannustaa osallistumista jatkuvaan oppimiseen muuttuneessa työelämässä ja väestön uusien koulutustarpeiden pohjalta sekä tukea erityisesti aliedustettujen ryhmien osallistumista.
- Etuuksissa tulisi myös tunnistaa uusi työelämän tarpeisiin syntynyt koulutustarjonta.
- Samalla tulisi parantaa ohjauspalveluja ja tiedon löytymistä.

Linjaukset sosiaaliturvan arvovalinnoista ja perusrakenteista

- A. Osaamisen kehittämistä tuetaan jatkossakin eri etuusjärjestelmissä henkilön tilanteen ja etuuksissa määriteltyjen tavoitteiden mukaan
  - a. Mitä valinnasta voi seurata, esimerkki: Eri etuusjärjestelmiä kehitetään vastaamaan muuttuneen työelämän ja väestön koulutustarpeita. Tämä voisi tarkoittaa muun muassa työttömyyden aikaisen opiskelun mahdollistamista nykyistä laajemmin tietyissä tilanteissa (perustaidot, aikuisten perusopetus), aikuiskoulutustuen käytön laajentamista tietyissä tilanteissa (tutkintoon johtamaton koulutus, epätyypilliset työsuhteet) sekä opintotuen laajempaa hyödyntämistä jatkuvaan oppimiseen.

Kiitos!

Parlamentaarinen komitea
Parlamentarisk kommitté

VALTIONEUVOSTO
STATSRÅDET

Kannanottoluonnoksen työstäminen (jatkuu)

Työstetään yhdessä kannanottoluonnosta

Parlamentaarinen komitea
Parlamentarisk kommitté

VALTIONEUVOSTO
STATSRÅDET

Yhteenveto ja jatkotyö

Parlamentaarinen komitea
Parlamentarisk kommitté

VALTIONEUVOSTO
STATSRÅDET

Jatkotyö

- Tämänpäiväisen työkokouksen jälkeen lähetetään versio viimeiselle kommenttikierrokselle, jolle on viikon kommentointiaika
- ””Lopullisen luonnosversion” käsittely komitean 29.11. kokouksessa, hyväksyminen 31.1.2022 kokouksessa
- Tämän jälkeen ongelmien määrittelyjä ja ratkaisujen tavoitteita voidaan edelleen tarkentaa komitean välimietintöä varten
- Jaostot lähtevät selvittämään ongelmien ratkaisuvaihtoehtoja komiteaa varten

Työkokouksen päätös ja palaute onnistumisesta

Parlamentaarinen komitea
Parlamentarisk kommitté

VALTIONEUVOSTO
STATSRÅDET